

MINISTARSTVO FINANCIJA

Klasa: 011-01/14-01/377

Ur. broj: 513-07-21-01/14-2

Zagreb, 22. listopada 2014.

PRETHODNA PROCJENA
ZA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA

Ovaj obrazac primjenjuje u postupku prethodne procjene radi utvrđivanja potrebe za provedbom postupka procjene učinaka propisa. Potreba za provedbom procjene učinaka propisa, osim u slučaju utvrđivanja financijskog praga iz članka 3. ove Uredbe, postoji obvezno i kada je na dva od 8. do 12. pitanja iz ovoga Obrasca odgovoreno sa »DA« odnosno potvrdno.

Red.br.	Ukratko, jasno i sažeto odgovorite na pitanja:
1.	<p>Opišite ukratko problem koji se namjerava riješiti normativnim rješenjem (izrađene teze propisa):</p> <p>Samostalnim obveznicima doprinosa kojima je mjesečna osnovica propisana kao umnožak iznosa prosječne plaće i propisanog koeficijenta, osiguranicima s osnove pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi i obveznicima doprinosa s osnove druge djelatnosti obveza doprinosa se utvrđuje rješenjem Porezne uprave. Rješenje Porezne uprave se donosi za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu). S obzirom da Porezna uprava tim osiguranicima godišnje donosi oko 207.000 rješenja potrebno je promijeniti način utvrđivanja tih obveza doprinosa, kako bi se osigurala racionalizacija postupaka, odnosno jednostavniji i ekonomičniji način utvrđivanja/samoutvrđivanja obveze doprinosa.</p> <p>Potrebno je odredbe Zakona o doprinosima uskladiti s odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 157/2013) kojima je ukinuta obveza plaćanja posebnog doprinosa za zapošljavanje poslodavcima koji su obvezni zapošljavati osobe s invaliditetom.</p> <p>Potrebno je urediti pitanje obveze doprinosa prema dohotku utvrđenom kao razlika vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je ta imovina stečena.</p> <p>Pitanje provedbe plaćanja doprinosa koje je do sada bilo uređeno odredbama Uredbe o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa temeljem radnog odnosa (Narodne novine, br. 49/2012 i 31/2014) potrebno je urediti odredbama Zakona o doprinosima.</p> <p>Potrebno je potaknuti zapošljavanje na neodređeno vrijeme osoba do 30 godina života koje s poslodavcem sklope ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Stopa nezaposlenosti mladih u Republici Hrvatskoj u drugom kvartalu 2014. godini iznosila je 43,9% te je potrebno propisati mjere kojima će se potaknuti zapošljavanje ovih osoba.</p>
2.	<p>Opišite ukratko cilj koji se želi postići normativnim rješenjem (izrađene teze propisa):</p> <p>Cilj ovih izmjena Zakona o doprinosima jest omogućiti jednostavniji i ekonomičniji način utvrđivanja/samoutvrđivanja obveze doprinosa, na način da će onim kategorijama osiguranika koji su u pravilu već obveznici podnošenja Obrasca JOPPD ili korisnici sustava ePorezna biti propisana obveza samoutvrđivanja i podnošenja Obrasca JOPPD za doprinose za osobno osiguranje, a što im ne bi predstavljalo dodatan teret. Potrebno je</p>

	<p>istaknuti da je Obrazac JOPPD uveden 1. siječnja 2014. i služi kao jedinstveno izvješće kojim se na ekonomičan i efikasan način prikupljaju svi podaci o isplaćenim primicima i obvezi poreza na dohodak i doprinosa, te su ove izmjene samo nastavak postojeće reforme kojom se želi osigurati racionalizacija u radu Porezne uprave.</p> <p>Izdavanje rješenja biti će zadržano za one kategorije osiguranika za koje cijeno da bi im uvođenje obveze obračunavanja doprinosa i podnošenja Obrasca JOPPD predstavljalo značajniji teret u odnosu na dosadašnji način utvrđivanja, ali se niti svim preostalim osiguranicima rješenje ne bi donosilo za svako porezno razdoblje (kalendarsku godinu), već će po utvrđenom statusu u osiguranju i vrijedilo bi kroz čitavo razdoblje koje ta osoba provede u osiguranju.</p> <p>Odredbe Zakona o doprinosima biti će u cijelosti usklađene s odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, pa će svi poslodavci neovisno o tome da li su obveznici zapošljavanja osoba s invaliditetom prema odredbama posebnog zakona, biti u obvezi obračunavati doprinos za zapošljavanje po stopi od 1,7%.</p> <p>Pitanje obveze doprinosa osobama kojima će, sukladno propisima o porezu na dohodak, biti utvrđen drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena, biti će uređeno na način da se u tom slučaju neće utvrđivati obveza doprinosa temeljem koje bi se ostvarivala prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja.</p> <p>Postupak provedbe plaćanja doprinosa koji je do sada bio uređen odredbama Uredbe o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa temeljem radnog odnosa, bit će propisan odredbama Zakona o doprinosima, dok će ministru financija biti dana ovlast da određena pitanja detaljnije uredi pravilnikom, čime će se osigurati bolji učinci u postupku provedbe plaćanja doprinosa.</p> <p>Zapošljavanje mladih osoba do 30 godina života namjerava se potaknuti na način da će za mlade osobe s kojima poslodavac sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, biti propisana samo obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, dok obveza doprinosa za zdravstveno osiguranje, doprinosa za zaštitu zdravlja na radu i doprinosa za zapošljavanje neće biti propisana i to kroz razdoblje do 5 godina. Ovime se očekuje dodatno smanjiti stopu nezaposlenosti mladih i u što većoj mjeri osigurati njihovo zapošljavanje na neodređeno vrijeme.</p>
	<p>Navedite adresate na koje se problem trenutno odnosi i adresate na koje bi se mogao odnositi u budućnosti.</p>
3.	<p>Problem se odnosi na osiguranike koji su sami obveznici doprinosa za svoje osobno osiguranje i kojima je mjesečna osnovica propisana u stalnom mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i propisanog koeficijenta, poslodavce koji prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom imaju obvezu zapošljavati osobe s invaliditetom, na osobe kojima je sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđen dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena, te na poslodavce koji sklapaju ugovor o radu na neodređeno vrijeme s osobama mlađim od 30 godina života.</p>
4.	<p>Objasnite ukratko normativno rješenje (izrađene teze propisa) i utvrdite jedno nenormativno rješenje kojim bi se također mogao postići cilj.</p> <p>Normativno rješenje (izrađene teze propisa): Izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona doprinosima Nenormativno rješenje: Cilj se ne može postići nenormativnim rješenjem.</p>
5.	<p>Odredite vremenski okvir za rješavanje problema i postizanje navedenog cilja te ukratko</p>

	objasnite moguće prepreke, rizike u rješavanju problema.		
	<p>Potrebno je hitno donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima kako bi se osiguranicima kojima će biti propisana obveza samoutvrđivanja doprinosa za osobno osiguranje i podnošenja Obrasca JOPPD omogućilo razdoblje prilagodbe na novi način utvrđivanja obveze doprinosa. Stupanjem Prijedloga zakona na snagu 1. siječnja 2015. godine, osigurat će se da se obveznici doprinosa na vrijeme upoznaju s propisanim obvezama, te će im se omogućiti razdoblje prilagodbe kako bi mogli pravovremeno i točno ispunjavati obveze obračuna i izvješćivanja. Ukoliko ove odredbe ne bi stupile na snagu 1. siječnja 2015. godine potpuna primjena novog načina utvrđivanja obveze doprinosa ne bi bila moguća prije 1. siječnja 2017. godine.</p> <p>Ne očekuju se prepreke u primjeni novog načina samoutvrđivanja obveze doprinosa i izvještavanja putem Obrasca JOPPD iz razloga što se ovakav način utvrđivanja obveze pokazao učinkovitim kod onih osiguranika kojima je odredbama trenutno važećeg Zakona o doprinosima propisana obveza samoutvrđivanja i izvještavanja o obvezi doprinosa za osobno osiguranje (osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost – obveznici poreza na dobit).</p> <p>Isto tako potrebno je u predviđenom roku osigurati pravovremeno izdavanje rješenja o obvezama doprinosa za osiguranike kojima će se i nadalje utvrđivati navedene obveze rješenjem, ali im se više neće izdavati rješenja za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu) provedeno u osiguranju, već bi se osiguranicima zatečenima u osiguranju po tim osnovama 1. siječnja 2015. izdala rješenja koja bi vrijedila kroz čitavo razdoblje provedeno u osiguranju.</p> <p>S obzirom da se, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, 1. siječnja 2015. godine ukida obveza posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom, potrebno je odredbe Zakona o doprinosima uskladiti s odredbama tog Zakona.</p> <p>Potrebno je čim prije osigurati mjere kako bi se poslodavce potaknulo da s osobama mlađim od 30 godina sklapaju ugovore o radu na neodređeno vrijeme, čime bi se omogućilo dodatno smanjenje stope nezaposlenosti tih osoba, a što je jedan od prioriteta aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj.</p>		
	Na sljedeća pitanja potrebno je odgovoriti sa »DA« odnosno »NE«, uz obvezni sažeti pisani osvrt.	DA	NE
	Da li normativno rješenje (izrađene teze propisa) zahtijeva izmjenu važećeg zakonodavstva ?	DA	
6.	Odredbama ovoga Zakona izmijenit će se i dopuniti odredbe trenutno važećeg Zakona o doprinosima. Zakon o doprinosima jedinstveni je propis kojim su uređena sva pitanja u svezi doprinosa za obvezna osiguranja, pa je ovo normativno rješenje moguće provesti isključivo izmjenama i dopunama tog Zakona o doprinosima.		
	Hoće li navedeno normativno rješenje imati značajan financijski učinak u barem jednom sektoru/području i u kojem? Da li utječe na tržišno natjecanje? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.		NE
7.	Navedeno normativno rješenje neće imati financijski učinak u niti jednom sektoru/području, niti će utjecati na tržišno natjecanje. Učinak će se prvenstveno očitovati u pojednostavljenju načina utvrđivanja obveze doprinosa i racionalizaciji rada Porezne uprave		
8.	Hoće li navedeno normativno rješenje imati učinak na državni proračun odnosno proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave? Ukratko navedite	DA	

	kakvi se učinci očekuju.		
	Predložene izmjene i dopune Zakona imat će utjecaj na državni proračun i proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se očekuje u 2015. godini smanjenje prihoda od doprinosa na osnovicu (doprinos za zdravstveno osiguranje, doprinos za zapošljavanje i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu) u iznosu od 205.550.000,00 kuna, te smanjenje rashoda po osnovi manje isplaćenih naknada za nezaposlene u iznosu od 85.000.000,00 kuna. Također se predviđa povećanje prihoda u 2015. godini od poreza na dohodak u iznosu od 127.500.000,00 kuna. U 2016. i svakoj narednoj godini očekuje se smanjenje prihoda od doprinosa na osnovicu (doprinos za zdravstveno osiguranje, doprinos za zapošljavanje i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu) u iznosu od 460.432.000,00 kuna, smanjenje rashoda po osnovi manje isplaćenih naknada za nezaposlene u iznosu od 190.400.000,00 kuna, te smanjenje troška tiskanja rješenja u iznosu od 3.125.000,00 kuna. Također se predviđa povećanje prihoda u 2016. godini od poreza na dohodak u iznosu od 285.600.000,00 kuna.		
	Hoće li navedeno normativno rješenje imati značajan učinak na socijalno osjetljive skupine, socijalni status građana, interesne skupine u društvu odnosno društvo u cjelini? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.		NE
9.	Navedeno normativno rješenje neće imati učinak na socijalno osjetljive skupine, socijalni status građana, interesne skupine u društvu odnosno društvo u cjelini. Pri izradi ovog normativnog rješenja vodilo se računa o tome da se navedenim skupinama ne uvedu dodatne obveze u odnose na trenutno postojeće, te se naročita pažnja obratila na osiguranike po osnovi poljoprivrede upisane u upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (a koji nisu obveznici poreza na dohodak), osiguranike s osnove produženog mirovinskog osiguranja, osiguranike po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi i sl. Za sve ove osiguranike zadržava se dosadašnji način utvrđivanja obveze doprinosa te će im se ista i nadalje utvrđivati rješenjem Porezne uprave, koje će se donositi za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu) provedeno u osiguranju.		
	Hoće li navedeno normativno rješenje imati značajan učinak na okoliš, održivi razvitak i s tim u svezi na zdravlje ljudi? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.		NE
10.	Navedeno normativno rješenje uopće neće imati učinak na okoliš, održivi razvitak i s tim u svezi na zdravlje ljudi, iz razloga što ovim normativnim rješenjem ne uređuju pitanja koja se odnose na zaštitu okoliša niti pitanja od utjecaja na održivi razvitak.		
	Hoće li navedeno normativno rješenje zahtijevati provedbu administrativnih i upravnih postupaka vezano za adresate i s kojim ciljem? Hoće li navedena rješenja dodatno povećati administrativne prepreke za poslovanje? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.		NE
11.	Navedeno normativno rješenje neće zahtijevati provedbu administrativnih i upravnih postupaka vezano uz adresate, odnosno prihvaćanjem ovog rješenja umanjiti će se broj upravnih postupaka. Isto tako ne očekuje se dodatno povećanje administrativnih prepreka za poslovanje. Ovim izmjenama i dopunama namjerava se postići racionalizacija u radu Porezne uprave na način da će se smanjiti broj rješenja kojima će se utvrđivati obveza doprinosa osiguranicima koji su sami obveznici doprinosa za svoje osobno osiguranje. U skladu s navedenim izmjenama, pojedinim kategorijama osiguranika bit će omogućeno da sami utvrđuju obvezu doprinosa za osobno osiguranje i o tome izvijeste Poreznu upravu. Ovakav način samoutvrđivanja i izvještavanja, neće predstavljati novi teret iz razloga što se radi o osobama koji su u		

	pravilu već obveznici utvrđivanja obveze doprinosa i podnošenja izvješća o tim obvezama za svoje radnike.		
	Hoće li za postizanje cilja biti nužan povezano rad više tijela državne uprave odnosno tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave? Ukratko navedite tijela od kojih se očekuje povezano rad.		NE
12.	Postizanje cilja koje se želi postići ovim rješenjem neće zahtijevati povezano rad više tijela državne uprave odnosno tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave. Trenutno važećim odredbama Zakona o doprinosima uređeno je pitanje razmjene podataka o osiguranicima, osnovama i razdoblju osiguranje, te o utvrđenim obvezama doprinosa između Porezne uprave i nositelja osiguranja. Ovo rješenje neće zahtijevati uspostavu nove razmjene podataka radi ispravnog utvrđivanja obveze doprinosa, kao niti proširenje postojeće razmjene podataka. Isto tako postupak provedbe plaćanja doprinosa, koji će umjesto Uredbom o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa temeljem radnog odnosa biti uređen odredbama Zakona o doprinosima, neće zahtijevati dodatno proširenje suradnje između Porezne uprave, Financijske agencije i banaka.		
	Imate li saznanja da li je isti problem postojao i na koji način je riješen u zakonodavstvu zemalja Europske unije odnosno trećih zemalja? – navedite primjere.		NE
13.	Nemamo saznanja da ovaj problem postoji u zakonodavstvu zemalja Europske unije. Naime, države članice Europske unije nisu dužne međusobno harmonizirati sustave socijalne sigurnosti, već je svakoj državi prepušteno da sama uredi svoj sustav na odgovarajući način. U skladu s navedenim svaka država članica samostalno uređuje pitanje obveze doprinosa kojima se financiraju socijalna osiguranja.		